

Consiliul pentru Standarde Ocupaționale și Atestare
Unitatea de Cercetare și Servicii Tehnice

STANDARD OCUPATIONAL

Ocupația: Șofer transport marfă și persoane

Domeniul: Transporturi și depozitare

București 2000

Unitatea pilot:

Uniunea Națională a Transportatorilor Rutieri din România

Coordonator proiect standard ocupațional:

Mihai Boca

Membrii echipei de redactare a standardului ocupațional:

Dumitru Ivănescu

Gheorghe Cîrstea

Referenți de specialitate:

Ioan Albert Ștefan Schneider

Corneliu Ionescu

Standard aprobat COSA la data de 29-08-2000

Cod COSA: L - 293

© copyright 2000 , COSA - U.C.S.T.

Toate drepturile asupra acestui document sunt rezervate.

Acesta nu poate fi reprodus parțial sau integral, nu poate fi folosit sau citat în alte lucrări fara acordul COSA.

Șofer transport marfă și persoane

Descrierea ocupației

Prezentul standard ocupational se referă la competențele soferului profesionist care execută transporturi rutiere de mărfuri și persoane în trafic national și international.

Ocupatia de sofer profesionist (cel care conduce un autovehicul angajat într-un transport rutier public sau în interes propriu), presupune o activitate complexă, retribuită în raport de foarte multi factori cum sunt: capacitatea autovehiculului, tipul și categoria transporturilor, calitatea și eficienta transportului, gradul de securitate realizat pentru autovehicul, persoane și mărfuri în procesul de transport, gradul de optimizare al procesului de transport, profesionalismul în activitate respectarea reglementărilor privind securitatea rutieră, protectia muncii și P.S.I., protectia mediului înconjurător etc.

Toate aceste elemente se regăsesc în principal într-o serie de competente ce se referă la:

1. Obținerea și întocmirea documentelor;
2. Pregătirea și verificarea autovehiculului pentru cursă;
3. Efectuarea transporturilor de mărfuri;
4. Efectuarea transporturilor de pasageri;
5. Încheierea cursei. Predarea autovehiculului și a documentelor;
6. Executarea reparatiilor în timpul procesului de transport (depanări în parcurs).

În general soferul profesionist, de la plecare și până la terminarea cursei, este și managerul și executantul sarcinii de transport, preocupările de bază axându-se pe securitatea rutieră și a mediului, îndeplinirea activității conform planificării, asigurarea documentelor necesare și solutionarea tuturor situațiilor ivite în timpul executării cursei.

Rolul standardului ocupational privind "soferul profesionist" este în principal acela de a asigura angajatorului posibilitatea de testare și verificare a competentelor pentru personalul ce se angajează în această functie.

Șofer transport marfă și persoane

UNITĂȚILE DE COMPETENȚĂ

Domeniile de competență

Competențe generale la locul de muncă

Unitățile de competență

Aprovizionarea cu piese de schimb, combustibili și lubrifianți
Perfecționarea pregătirii profesionale
Planificarea activității
Respectarea și aplicarea normelor de circulație, PM și PSI

Competențe specifice

Efectuarea transporturilor de călători
Efectuarea transporturilor de marfă
Executarea reparațiilor în timpul procesului de transport (depanări în parcurs)
Obținerea și întocmirea documentelor
Predarea autovehiculului și a documentelor
Pregătirea și verificarea autovehiculului pentru cursă

Aprovizionarea cu piese de schimb, combustibili și lubrifianți

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilește necesarul de piese de schimb, combustibili și lubrifianți	<p>1.1. Tipurile de piese de schimb sunt identificate și stabilite la recomandarea producătorului auto, precum și în funcție de rata de defect constatată pe parcursul funcționării autovehiculului.</p> <p>1.2. Piesele de schimb sunt corect identificate după codul acestora, în conformitate cu cartea tehnică a autovehiculului.</p> <p>1.3. Cantitatea de carburant necesară se stabilește în funcție de traseul de efectuat și de consumul specific al autovehiculului.</p> <p>1.4. Cantitatea de lubrifiant necesară se stabilește în urma verificării sondelor (joje) și în funcție de consumul specific al autovehiculului.</p>
2. Asigură aprovizionarea cu piese de schimb, carburanți și lubrifianți	<p>2.1. Lubrifianții aprovizionați, vor fi numai cei recomandați de producătorul auto sau echivalenți.</p> <p>2.2. Aprovizionarea cu carburanți și lubrifianți se face numai în rezervoarele destinate prin construcție acestui scop pe autovehicul.</p> <p>2.3. Necesarul de piese de schimb este procurat rapid, conform procedurii, astfel încât lipsa acestora să nu afecteze buna funcționare a autovehiculului pe traseu.</p>

Gama de variabile

Piese de schimb se referă la :

- curele de transmisie;
- becuri;
- cablu frână;
- cablu accelerație;
- pivoți, bușe;
- elemente ale circuitului de frânare;
- pompa de motorină, benzină;
- cameră pneumatică, etc.

Carburanți, lubrifianți:

- motorină, benzină, ulei motor, ulei transmisie, lichide servomecanisme.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- identificarea corectă a P/S necesare;
- stabilirea necesarului de P/S în cazul unei defecțiuni;
- modul de aprovizionare cu P/S necesare;
- modul de păstrare a P/S;
- echivalarea și folosirea corectă a uleiurilor.

Cunoștințe necesare:

- tipuri de P/S utilizate la diferite reparații;
- cunoștințe tehnice privind funcționarea autovehiculelor.

Atitudini/aptitudini:

- atenție;
- ordine;
- asumarea responsabilității;
- inventivitate;
- capacitate de lucru în condiții de stres;
- îndemânare.

—

Perfecționarea pregătirii profesionale

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identifică nevoile de instruire	<p>1.1. Autoevaluarea nivelului de pregătire se face permanent prin raportare la cerințele tehnice și reglementările privind circulația pe drumurile publice (interne și internaționale).</p> <p>1.2. Necesarul de pregătire este evaluat corect prin compararea nivelului de cunoștințe propriu cu evoluția și cerințele din domeniu.</p>
2. Identifică surse de autoinstruire	<p>2.1. Publicațiile de specialitate sunt identificate și studiate periodic, în urma selectării atente a subiectelor de interes.</p> <p>2.2. Autoinstruirea (acumularea de cunoștințe) se face eficient, astfel încât să se asigure satisfacerea necesarului de instruire identificat.</p> <p>2.3. Autoinstruirea se face permanent, utilizând toate mijloacele accesibile (ziar, carte, reviste, radio, TV).</p> <p>2.4. Autoinstruirea asigură cunoștințele cerute de ritmul schimbării mașinii din dotare sau a schimbării legislației.</p>
3. Participă la cursuri	<p>3.1. Participarea la cursuri este obligatorie, activă și eficientă, cunoștințele predate fiind însușite în totalitate.</p> <p>3.2. Instruirea asigură nivelul de cunoștințe cerut de progresul tehnic în domeniu precum și de noile reglementări privind circulația pe drumurile publice.</p> <p>3.3. Evaluarea rezultatelor instruirii dovedește însușirea corectă a cunoștințelor predate și capacitatea de a le aplica.</p>

Gama de variabile

Surse de informare pentru instruire: reviste și publicații de specialitate, ziare, cursuri de specializare, instruire.

Mijloace de autoinstruire:

- studierea revistelor și publicațiilor de specialitate, ziare, radio, TV;
- vizitarea expozițiilor/saloanelor auto;
- studierea instrucțiunilor de operare/exploatare a autovehiculelor nou achiziționate.
- studierea legislației specifice, precum și punerea la punct cu modificările survenite.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- capacitatea de a identifica sursele de instruire și a le exploata eficient;
- capacitatea de autoevaluare a cunoștințelor și a nevoii de instruire;
- exploatarea corectă a noilor autovehicule din dotare;
- participarea la cursuri de pregătire profesională și aplicarea în practică a cunoștințelor însușite.

Cunoștințe:

- noutățile tehnice din domeniu (standarde, tehnologii, echipamente);
- legislație rutieră;
- documente necesare transportului de mărfuri și persoane.

Aptitudini/atitudini

- putere de autoevaluare;
- obiectivitate;
- capacitate de analiză și sinteză;
- preocupare pentru perfecționarea pregătirii profesionale.

—

Planificarea activității

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identifică programele de transport	<p>1.1. Primirea programului de transport (marșruta) pentru transportul de mărfuri</p> <p>1.2. Primirea turnusului și a programării zilnice pentru transportul de persoane-servicii regulate.</p> <p>1.3. Obiectivele și termenele impuse sunt analizate în corelare cu autovehiculele și dotările disponibile.</p>
2. Stabilește traseele și timpii de transport	<p>2.1. Stabilește programul de conducere și odihnă (la transportul de marfă) conform reglementărilor din acordul AETR</p> <p>2.2. Stabilește graficele de circulație, opriri în stații și de destinație, conform caietelor de sarcini (la transport călători-servicii regulate).</p> <p>2.3. Respectă reglementările privind transporturile agabaritice, speciale, de produse periculoase (ADR) privind opririle și întreruperile în timpul efectuării transportului.</p> <p>2.4. Programul de transport este întocmit pe etape și pe trasee corespunzătoare cu sarcina pe osie și gabaritul autovehiculului.</p> <p>2.5. Programul întocmit este flexibil permițând modificări și adaptări la situații neprevăzute, fără afectarea termenului final.</p>

Gama de variabile

Activitățile se referă la:

- transport intern de mărfuri;
- transport internațional de mărfuri;
- transport de persoane - servicii regulate;
- transport de persoane - internațional;
- transporturi speciale, etc.

Situațiile neprevăzute pot fi :

- defecțiuni tehnice (pene) intervenite pe parcurs;
- evenimente rutiere, întâmplare pe drumurile publice;
- lucrări neprevăzute pe drumurile publice urmare a producerii unor intemperii/calamități, etc.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- capacitatea de a identifica corect sarcinile și obiectivele de realizat;
- capacitatea de a evalua complexitatea sarcinilor și termenele necesare realizării;
- întocmirea corectă a programului (stabilire etape, corelare între etape, viteza medie, identificarea unor priorități);
- respectarea termenelor stabilite;
- capacitatea de adaptare a programului la situații neprevăzute, fără afectarea termenului final.

Cunoștințe necesare:

- sarcini de realizat;
- etapele fiecărui traseu;
- planificarea activității.

Respectarea și aplicarea normelor de circulație, PM și PSI

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Aplică normele de circulație pe drumurile publice	<p>1.1. Legislația este însușită corect prin participarea la toate instructajele.</p> <p>1.2. Elementele de rulare, frânare, iluminat și păstrarea vizibilității sunt întreținute corect și permanent pentru evitarea evenimentelor rutiere nedorite.</p> <p>1.3. Legislația rutieră este respectată cu strictețe pentru a nu fi implicat în evenimente rutiere nedorite.</p> <p>1.4. Conducerea preventivă este însușită și aplicată pentru a fi evitate evenimentele rutiere nedorite.</p>
2. Aplică normele de protecția muncii și P.S.I.	<p>1.4. Autovehiculul este exploatat/condus în condiții de siguranță maximă</p> <p>2.1. Participă la toate instructajele și își însușește corect normele și recomandările privind P.M. și P.S.I.</p> <p>2.2. Autovehiculul și amenajările/dotările speciale care îl deservește sunt exploatate în condiții de siguranță, respectând întocmai regulamentele/cărțile de exploatare și NPM specifice.</p> <p>2.3. Sculele, dispozitivele și AMC-urile folosite în cazul reparațiilor (penelor) în traseu, sunt folosite cu atenție conform recomandărilor, pentru evitarea accidentărilor.</p> <p>2.4. Materialele și mijloacele de intervenție privind stingerea incendiilor sunt păstrate conform reglementărilor și folosite corespunzător în cazul apariției unui incendiu.</p>
3. Sesizează pericolele și aplică procedurile de urgență	<p>3.1. Sursele de pericol sunt identificate, analizate cu atenție și eliminate imediat.</p> <p>3.2. Sursele de pericol ce nu pot fi eliminate sunt raportate cu promptitudine persoanelor abilitate, procedându-se de urgență la evacuarea și protejarea călătorilor și/sau la descărcarea mărfurilor.</p> <p>3.3. Accidentele sunt semnalate și raportate cu promptitudine prin contactarea tuturor persoanelor abilitate.</p> <p>3.4. Măsurile de prim ajutor sunt aplicate rapid și adecvat tipului de accident produs.</p> <p>3.5. Măsurile de urgență și evacuare sunt aplicate corect și cu luciditate, respectând procedurile specifice.</p>

Gama de variabile

NPM se referă la:

- norme generale de protecție a muncii;
- norme departamentale ;
- norme specifice locului de muncă;

NPSI se referă la:

- norme generale;
- norme departamentale ;
- normele de circulație se referă la prevederile ce decurg din Decretul privind circulația pe drumurile publice și stabilirea și sancționarea contravențiilor;
- norme specifice locului de muncă;

Mijloace de primă intervenție pentru PSI: stingătoare cu praf și CO₂

Tipuri de accidente: accidente mecanice (loviri, răniri, fracturi,) respiratorii, arsuri, arsuri chimice, etc.

Măsurile de prim ajutor sunt cele specifice tipurilor de accidente menționate.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- utilizarea echipamentelor din dotare în condiții de securitate ;
- capacitatea de a identifica sursele de pericol;
- cunoașterea și aplicarea normelor de PM și PSI;
- cunoașterea și aplicarea normelor de circulație pe drumurile publice;
- cunoașterea și aplicarea măsurilor de evacuare și a măsurilor de prim ajutor în caz de accidente;
- corectitudinea și responsabilitatea cu care execută lucrările pentru evitarea accidentelor (modul de instalare al echipamentelor, remedierea defectelor etc.).

Cunoștințe:

- NPM și NPSI (generale, departamentale și specifice locului de muncă);
- decret 328/66 privind circulația pe drumurile publice;
- regulamentele de întreținere și exploatare a autovehiculelor;

Aptitudini/abilități:

- atenție;
- promptitudinea reacțiilor;
- echilibru și stăpânire de sine.

—

Efectuarea transporturilor de călători

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Pregătește autovehiculul în vederea efectuării transportului	<p>1.1. Starea tehnică a autovehiculului este verificată cu atenție pentru siguranța circulației.</p> <p>1.2. Execută și/sau supraveghează spălarea interioară și exterioară a autovehiculului.</p> <p>1.3. „Turnusul” și „programarea zilnică” pentru transportul de persoane - servicii regulate, este primit, citit cu atenție și semnat.</p> <p>1.4. Totalitatea actelor necesare plecării în cursă, precum și corectitudinea întocmirii acestora, este verificată cu atenție.</p>
2. Supraveghează îmbarcarea	<p>2.1. Autovehiculul este manevrat cu mare atenție și parcat la peron sau în stațiile special amenajate pentru preluarea călătorilor.</p> <p>2.2. Respectă cu strictețe graficele de circulație din stațiile de oprire și de destinație (conform caietelor de sarcini) la transport călători - servicii regulate.</p> <p>2.3. Controlează sau eliberează (acolo unde este cazul) legitimații de călătorie și recipise pentru bagaje, călătorilor care se îmbarcă.</p> <p>2.4. Îmbarcarea călătorilor și așezarea acestora în autobuze pe locurile repartizate, este supravegheată cu atenție.</p> <p>2.5. Supraveghează și intervine personal la așezarea în siguranță a bagajelor pasagerilor în portbagajul autobuzului.</p> <p>2.6. Înainte de plecarea din stație, se asigură de închiderea fermă a tuturor ușilor autobuzului și a spațiilor de bagaje.</p> <p>2.7. Operatorul de transport este anunțat prompt asupra situațiilor când nu se pot prelua integral de pe traseu călătorii și/sau bagajele acestora.</p>
3. Execută transportul	<p>3.1. Execută transportul pe rutele și traseele indicate în „programul de transport” eliminând întreruperile sau întârzierile nejustificate.</p> <p>3.2. Viteza de circulație este adaptată la restricțiile impuse de traseu și de condițiile atmosferice.</p> <p>3.3. Călătorii sunt preluați în timp util în cazul întreruperii călătoriei altor autobuze, în cazuri de forță majoră (3 ore în județ, 5 ore în transport interjudețean, 16 ore în transport internațional).</p> <p>3.4. Acordul european AETR privind regimul de muncă și de odihnă este respectat cu mare strictețe.</p> <p>3.5. Călătorii sunt informați politicos asupra unor evenimente neprevăzute petrecute în timpul transportului (opriri neprevăzute, restricții la trecerea punctelor vamale, evenimente atmosferice deosebite,</p>

4. Asigură și supraveghează debarcarea călătorilor
- 4.1. Autovehiculul este oprit cu atenție în stația de pe traseu sau la peronul cap de linie.
  - 4.2. Timpul acordat călătorilor pentru coborâre va fi suficient, pentru ca aceștia să coboare în deplină siguranță.
  - 4.3. Bagajele vor fi distribuite călătorilor cu atenție și sollicitudine verificându-se recipisele.
  - 4.4. La terminarea cursei, obține de la autoritatea competentă toate documentele regulamentare și avizele necesare, care atestă efectuarea în bune condiții și conform diagramei a transportului de călători.

Gama de variabile

Transporturile de persoane pot fi:

- curse regulate;
- regim de taxi;
- curse regulate în convenție;
- curse ocazionale;
- curse ocazionale turistice;
- curse internaționale.

Documente necesare : Cartea de Identitate a șoferului, Pașaport, Permis de conducere, Certificat de înmatriculare, Foaie parcurs, Dovada de inspecție tehnică periodică, Contract de transport, Licența de executie,

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- preocuparea și atenția cu care supraveghează călătorii la îmbarcare și debarcare;
- comportamentul față de călători în timpul călătoriei;
- comportamentul cu autoritățile rutiere/vamale;
- respectarea regulilor de circulație. Adaptarea vitezei la condițiile impuse de traseu și de condițiile atmosferice.

Cunoștințe necesare:

- documente și acte necesare transportului de persoane;
  - reglementări rutiere și vamale;
  - cunoștințe tehnice auto.
- Cunoștințe privind etica serviciilor.

Atitudini/Aptitudini:

- atenție;
- responsabilitate;
- politețe;
- solicitudine;
- asumarea responsabilității;
- adaptarea la situații neprevăzute;
- rezistență la stres și oboseală.

Efectuarea transporturilor de marfă

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Asigură și supraveghează încărcarea mărfurilor	<p>1.1. Autovehiculul este parcat în poziția cea mai potrivită în vederea încărcării mărfurilor la beneficiar.</p> <p>1.2. Mărfurile sunt încărcate și poziționate în autovehicul respectându-se normele privind sarcina pe osie (axa), gabaritul și stabilitatea în timpul mersului.</p> <p>1.3. Mărfurile sunt fixate și/sau ancorate cu dispozitivele speciale din dotare, pentru creșterea siguranței în timpul deplasării.</p> <p>1.4. Obține autorizările necesare în cazuri de depășire a normelor de încărcare pe osie, sau a gabaritelor</p>
2. Execută transportul	<p>2.1. „Programul de transport” primit de la operator, este studiat cu atenție.</p> <p>2.2. Execută transportul pe rutele și traseele indicate, eliminând întreruperile nejustificate.</p> <p>2.3. Adaptează viteza de circulație la restricțiile impuse de traseu, de timp și condițiile atmosferice, precum și de tipul mărfii transportate.</p> <p>2.4. Ia măsuri de asigurare și pază a mărfii transportate, pe timpul odihnei regulamentare.</p> <p>2.5. Solicită măsuri speciale de protejare în cazuri de circulație deosebită (drumuri cu pante/rampe foarte mari, trasee denivelate, alunecări de teren, etc.).</p> <p>2.6. Se asigură permanent de buna funcționare a tahografului pe întregul traseu de transport.</p> <p>2.7. Reduce timpul de staționare la trecerea frontierelor prin promptitudinea prezentării documentelor, asigurarea informațiilor suplimentare solicitate de autoritățile vamale, completarea corectă a</p>
3. Asigură și supraveghează descărcarea mărfurilor	<p>3.1. Autovehiculul este parcat în poziția indicată de beneficiar, în vederea descărcării mărfurilor.</p> <p>3.2. Mărfurile sunt degajate de sistemele de fixare și ancorare.</p> <p>3.3. Mărfurile sunt descărcate cu utilaje speciale sau manual și depozitate în locurile indicate de beneficiar.</p> <p>3.4. Supraveghează descărcarea în condiții de maximă siguranță a mărfurilor ce sunt specificate ca: fragile, toxice, inflamabile, etc.</p> <p>3.5. Autovehiculul este curățat imediat în urma descărcării, în vederea efectuării unei alte curse.</p> <p>3.6. Obține de la beneficiar toate documentele regulamentare și avizele necesare, care atestă efectuarea în bune condiții și conform diagramei a transportului mărfurilor specificate.</p>

Gama de variabile

Restricții la încărcarea mărfii : încărcare pe osie, gabarit;

Caracterul mărfurilor :fragile, toxice, inflamabile, perisabile, agabaritice, etc.;

Tipuri autovehicule de transport :transconținere, frigorifice, platforme închise/deschise, etc.;

Documente necesare: Carte de identitate, Pașaport, Permis de conducere, Certificat de înmatriculare, Foaie de parcurs, Dovada de inspecție tehnică periodică, Certificat ADR, Certificat de agreere vamală, Certificat ATP, Carnet TIR, Scrisoare de trăsură CMR, etc.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

preocupare pentru realizarea corectă a încărcării și descărcării mărfurilor;

comportamentul și relațiile cu beneficiarii și autoritățile rutiere/vamale;

asigurarea, completarea și predarea tuturor documentelor de transport conform reglementărilor, atribuțiilor și dispozițiilor primite;

respectarea regulilor de circulație. Adaptarea vitezei la condițiile impuse de traseu și natura mărfii transportate.

Cunoștințe necesare:

documente și acte necesare transportului;

reglementări vamale și rutiere;

cunoștințe tehnice auto.

Atitudini/aptitudini:

atenție;

responsabilitate;

îndemânare;

asumarea responsabilității;

adaptarea la situații neprevăzute;

rezistență la stres și oboseală.

Executarea reparațiilor în timpul procesului de transport (depanări în parcurs)

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Localizează și analizează defectul	<p>1.1. Defectul apărut este localizat cu rapiditate după indicațiile aparatelor de bord, semnalele acustice, optice sau comportamentul specific al autovehiculului.</p> <p>1.2. Efectele și cauzele care au produs defecțiunea sunt identificate cu precizie.</p> <p>1.3. Piese defecte sunt identificate cu precizie.</p> <p>1.4. În cazul imposibilității efectuării reparației este informat operativ operatorul de transport.</p>
2. Adoptă măsuri de urgență	<p>2.1. Ia măsuri urgente de evacuare și asigurare a călătorilor pe timpul reparațiilor.</p> <p>2.2. Ia măsuri de protecție și/sau depozitare a mărfurilor transportate pe timpul asigurării reparațiilor.</p> <p>2.3. Asigură cu promptitudine asistență medicală de urgență în cazul accidentării călătorilor.</p>
3. Efectuează reparațiile	<p>3.1. Sculele și dispozitivele sunt alese corespunzător cu natura operațiilor de executat.</p> <p>3.2. Necesarul de piese de schimb este verificat cu atenție pentru a corespunde cu natura defectului.</p> <p>3.3. Măsurile de P.M. și P.S.I. sunt identificate și aplicate conform cu lucrarea de efectuat.</p> <p>3.4. Lucrările de reparații sunt realizate conform instrucțiunilor din cartea tehnică auto.</p> <p>3.5. Demontarea/montarea pieselor pe parcursul reparației, se execută în ordinea și cu recomandările existente în cartea tehnică auto.</p> <p>3.6. Lucrările de reparații sunt executate cu consumuri de piese, materiale și de timp normate.</p> <p>3.7. Corectitudinea executării lucrărilor de reparații, este verificată prin atingerea valorilor nominale sau admisibile a parametrilor în funcționarea autovehiculului.</p>

Gama de variabile

Defecțiunile pot să apară la :

sistemul de rulare;
sistemul de frânare;
suspensie;
sistemul de alimentare cu combustibil;
sistemul de aprindere;
pneuri, etc.,

Scule și dispozitive folosite: chei fixe, chei reglabile, ciocan, clește, cric, pompă pneumatică, leră, cheie dinamometrică, etc.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări :

corectitudinea și rapiditatea identificării defectului;
corectitudinea identificării pieselor defecte;
îndemânarea în folosirea sculelor;
atenția și seriozitatea cu care efectuează reparația.

Cunoștințele se referă la:

mecanică auto;
diagnosticarea și repararea defecțiunilor auto;
tehnica măsurătorilor mărimilor mecanice.

Aptitudini/atitudini:

- atenție;
- îndemânare;
- putere de analiză și decizie;
- inventivitate;
- asumarea responsabilității.

Obținerea și întocmirea documentelor

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Obține documentele necesare transportului	1.1. Documentele necesare autovehicolului, în funcție de tipul și dotările acestuia sunt obținute în urma verificărilor tehnice de specialitate. 1.2. Autorizațiile speciale privind anumite tipuri de transporturi sunt solicitate și obținute de la autoritățile competente în timp util.
2. Completează documente	2.1. Documentele necesare efectuării transporturilor sunt completate corect respectându-se metodologia sau recomandările emitentului. 2.2. Documentele/formularele sunt completate clar și citeț. 2.3. Datele înscrise în documente sunt exacte și complete. 2.4. Documentele sunt completate și predate la termen.
3. Întocmește rapoarte	3.1. Rapoartele referitoare la comportamentul tehnic al autovehiculului, la evenimentele rutiere sau la alte probleme ivite în procesul de transport, sunt complete și conțin toate informațiile necesare. 3.2. Rapoartele sunt redactate într-un limbaj clar și concis. 3.3. Rapoartele sunt întocmite la termenele cerute ,din proprie inițiativă sau la cererea autorităților ierarhice.

Gama de variabile

Tipuri de documente:

documente referitoare la autovehicolul utilizat în procesul de transport;
documente referitoare la conducătorul auto;
documente necesare în transportul de persoane în trafic național și internațional.
Documente necesare în transportul de marfă, în trafic național și internațional.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

cunoașterea tipurilor de documente;
capacitatea de selectare a informațiilor;
întocmirea corectă a documentelor/rapoartelor;
respectarea termenelor de întocmire a documentelor;
exactitatea datelor din documentele întocmite.

Cunoștințe:

tipuri de documente (pe categorii);
metodologii de întocmire/completare.

Atitudini/aptitudini:

- responsabilitate;
- operativitate;
- corectitudine;
- obiectivitate;
- atenție.

Predarea autovehiculului și a documentelor

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Predă documentele	<p>1.1. Documentele de închidere a cursei sunt completate corect și operativ și predate organelor ierarhice în termenul prevăzut.</p> <p>1.2. Documentele sunt verificate cu mare atenție pentru identificarea traseului efectuat și a vizelor dobândite pe timpul derulării transportului.</p> <p>1.3. Predă diagramele tahograf (la transporturi internaționale) și explică printr-un raport anexat eventualele nereguli înregistrate pe acestea.</p> <p>1.4. Execută la timpul stabilit, decontarea documentelor tarifare (facturi, chitanțe, legitimații de călătorie, etc.) și predă sumele încasate în</p>
2. Predă autovehiculul	<p>2.1. Autovehicolul este predat la garaj sau la locul indicat de operatorul de transport, imediat după încheierea cursei.</p> <p>2.2. Problemele tehnice apărute în timpul transportului, sunt descrise amănunțit într-un raport, cu propuneri de remediere și predat în timp util operatorului de transport.</p>

Gama de variabile

Documente ce se predau la încheierea cursei:

foi de parcurs - marfă/persoane;
scrisori de transport;
scrisori de trăsură CMR;
carnete TIR;
certIFICATE de agreere vamală;
asigurări;
diagrame tahograf, etc.

Documente de tarifare:

facturi;
chitanțe;
legitimații de călătorie, etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

tipurile de documente necesare pe tipuri de transport;
modul de asigurare și predare a documentelor pentru cursă;
cunoașterea documentelor și a obligațiilor cu privire la completarea, încheierea și predarea lor;
respectarea obligațiilor privind decontarea sumelor rezultate din transport;
tipuri de defecțiuni tehnice intervenite pe parcurs.

La evaluare se va urmări:

corectitudinea completării documentelor;
promptitudinea prezentării documentelor;
respectarea reglementărilor și atribuțiilor cu privire la circuitul și vizele documentelor;
soluționarea problemelor tehnice apărute pe parcurs;
modul corect de raportare a defecțiunilor tehnice și corectitudinea soluțiilor adoptate.

Aptitudini/Atitudini :

atenție;
corectitudine;
asumarea responsabilității;
putere de analiză și decizie;
cinste.

—

Pregătirea și verificarea autovehiculului pentru cursă

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Pregătește autovehiculul pentru	1.1. Verifică cu atenție și asigură condițiile tehnice pentru siguranța circulației (sistem de rulare, frânare, iluminare, semnalizare, degivrare, remorcare, etc.). 1.2. Verifică cu atenție dotările speciale necesare transportului de marfă (sisteme de ancorare și fixare, sisteme frigorifice, sisteme de închidere, etc.). 1.3. Verifică buna funcționare a tahografului și asigură un număr suficient de diagrame (pentru transport internațional). 1.4. Asigură curățenia și ordinea în salonul autobuzelor de transport călători. 1.5. Verifică și asigură existența dotărilor speciale (pentru PSI și antiderapaj) , a pieselor de schimb necesare , a sculelor și dispozitivelor necesare intervențiilor în parcurs.
2. Asigură întreținerea zilnică a autovehiculului	2.1. Se ocupă de spălarea exterioară și interioară a autovehiculului. 2.2. Verifică nivelul de combustibil și ulei. 2.3. Verifică și asigură graficul realizării reviziilor tehnice curente ce se execută conform normelor.
3. Asigură documentele necesare în procesul de transport	3.1. Identifică tipurile de documente necesare transportului funcție de tipul autovehiculului, de dotările necesare și de activitatea de transport ce se execută. 3.2. Se preocupă de asigurarea securității documentelor, pe timpul desfășurării cursei.

Gama de variabile

Parametrii impuși : calitatea lucrărilor, consumuri specifice, termene scadente, etc.

Situații specifice: în funcție de categoria de transport efectuată.

Documente necesare : permis de conducere, certificat de înmatriculare, foaie de parcurs, dovada inspecției tehnice periodice, autorizări speciale, etc.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări :

atenția cu care verifică sistemele tehnice ale autovehiculului;
conștiinciozitatea cu care asigură întreținerea zilnică a autovehiculului;
atenția cu care verifică existența și valabilitatea tuturor documentelor necesare plecării în cursă;
respectarea reglementărilor și proceselor tehnologice stabilite.

Cunoștințe necesare:

noțiuni de mecanică și întreținere auto;
legislație rutieră;
atribuții de serviciu, dispuse prin reglementări interne.

Atitudini/aptitudini:

conștiinciozitate;
punctualitate;
asumarea responsabilității;
operativitate;
atenție;
ordine.

—